

LEVANDU
SODAS
LUCINDA
RILEY

TYTO ALBA

LEVANDŲ
SODAS
LUCINDA
RILEY

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
Aušra Karsokienė

VILNIUS 2013

Šviesa už lango

*Naktis be pabaigos:
Pasaulyje, kurį žinau, tamsu.
Sunki našta:
Už lango nematyti spindinčių šviesų.*

*Diena mielesnė:
Ranka paliečia, švelniai ištiesta
Per miglą rūškaną,
Ir kambary pasklinda šiluma.*

*Jau brėkšta:
Šešėliai tolsta, užgimusi viltis
Juos veja nuo tavęs,
Karščiau suspurda atitirpusi širdis.*

*Šviesa be pabaigos:
Tamsa, kurią pasaulyje tik vieną pažinau,
Kaip deglas įžiebtą,
Liepsnoja žėri mano meile tau.*

*Sofija de la Martinjer
1943 liepa*

*Gasenas, pietų Prancūzija,
1998, pavasaris*

Emilija juto, kaip atsileidžia jos ranką suspaudę pirštai, ir pažvelgė į gulinčią motiną. Atrodė, Valerijos sielai paliekant kūną nyko ir kančia, perkreipusi bruožus, ir išsekęs veidas Emilijai nebetrukė prisiminti kadaise buvusio motinos grožio.

– Ji mus paliko, – bereikšmiu balsu ištarė gydytojas Filipas.

– Paliko.

Už nugaros ji girdėjo, kaip gydytojas pakuždomis kalba malda, bet jai nė į galvą neatėjo prie jo prisidėti. Užuot meldusis, su liguistu domesiu stebeilijo į pamažu pilkėjantį mėsos ir kaulų rinkinį – tai, kas liko iš trisdešimt metų jos gyvenimą valdžiusios galybės. Emilija nejučia panoro bakstelėti motinai, kad ši pabustų, nes jos pojūčiai neįstengė priimti fakto, jog galinga Valerijos de la Martinjer prigimtis leido gyvybės vieton stoti mirčiai.

Ji nelabai suvokė savo jausmus. Jau po visko kelias savaites įvairiomis progomis persukdavo galvoje šią akimirką. Emilija nusigrėžė nuo mirusios motinos veido ir pro langą įsižiūrėjo į tumulus debesų, it nekepti morengai kybančių mėlyname danguje.

Pro atvirą langą ausis galėjo pagauti pavasarį skelbiantį tolimą vieversio virvenimą.

Lėtai pakilusi ant kojų, sumedėjusių po ilgų naktinio budėjimo valandų, ji priėjo prie lango. Ankstyvo ryto reginys neturėjo nė lašo to sunkumo, susikaupusio per lėtai slenkančias valandas. Gamta kaip ir kiekvienąkart auštant tapė gaivų paveikslą, švelniais Provanso paletės umbros, žaliais ir žydrais potėpiais meiliai pranešanti atėjus naują dieną. Akimis neužkliūdama už terasos ir geometrinio sodo, Emilija žvelgė į vilnijančius vynuogynus, supančius namą ir besidriekiančius, kiek akys užmatė. Vaizdas buvo tiesiog nuostabus ir nesikeitė jau kelis šimtmečius. De la Martinjerų pilis buvo ramus ir saugus jos vaikystės prieglobstis: jo teikiama ramuma buvo neišdildomai įsispaudusi kiekvienoje jos smegenų sinapsėje.

Dabar visa tai buvo jos, nors Emilija nežinojo, ar motina jai ką nors paliko, nes pernelyg išlaidavo, kad išlaikytų šį turtą.

– Madmuazele Emilija, paliksiu jus vieną atsisveikinti. – Min-tis pertraukė gydytojo balsas. – Lipu į žemutinius kambarius už-pildyti reikiamo blanko. Labai gaila, – pridūrė linktelėdamas ir išėjo pro duris.

O man ar gaila?..

Šis klausimas neprašytas tvykstelėjo Emilijai galvoje. Ji grįžo prie krėslų ir vėl prisėdo, mėgindama rasti atsakymus į daugybę klausimų, iškilusių po motinos mirties, trokšdama atomazgos – sudėjus ir atėmus prieštarų emocijų stulpelius, reikėjo gauti vienareikšmį jausmą. Be abejo, tai buvo neįmanoma. Dabar to-kia graudžiai nebyli, jai nebepavojinga, bet kėlusi jos sieloje tokią sumaištį, kol buvo gyva, – ši moteris niekada nesiliaus jos kan-kinusi.

Valerija davė dukteriai gyvybę, ją maitino ir rengė, suteikė Emi-lijai prašmatnią pastogę. Niekada jos nemušė ir neužgauliojo.

Ji tiesiog jos nepastebėdavo.

Valerija buvo – Emilija ieškojo tinkamo žodžio – jai *abejinga*. Ir šitaip ją, savo dukterį, pavertė nematoma.

„Tu nematei, *Maman*... tu nematei...“

Emilijai buvo skaudu žinoti, kad jos gimimas tebuvo nenoriai atiduota duoklė, kurios reikėjo, kad de la Martinjerų giminė turėtų įpėdinį; ši sąlyga buvo patenkinta iš pareigos, o ne iš motiniško pašaukimo turėti vaiką. O paaiškėjus, kad vietoj privalomo įpėdinio į šį pasaulį atėjo įpėdinė, Valerija tapo juo abejingesnė. Turėdama per daug amžiaus, kad vėl galėtų pastoti, – Emilija buvo pradėta paskutinį kartą sužydus keturiasdešimt trejų sulaukusios motinos vaisingumo galioms, – Valerija ir toliau žymiausiuose Paryžiaus namuose garsėjo kaip viena žavingiausių, svetingiausių ir gražiausių priėmimų šeimininkių. Emilijos gimimas ir iš to išeinantis tolesnis egzistavimas, regis, jai tiek tereiškę, kiek dar vieno čihuahua, be jau turimų trijų, įsigijimas. Kaip ir šunys, Emilija būdavo išleidžiama iš savo kambario ir prie svečių myluojama, kai *Maman* buvo patogų. Emilija svarstydavo, kad šunys bent jau gali džiaugtis vienas kito draugija, o ji ilgas savo vaikystės dienas leido vienų viena.

Nepadėjo ir tai, kad ji paveldėjo de la Martinjerų bruožus, o ne dailų, smulkų, šviesų gymį iš motinos protėvių slavų. Ji buvo kresnas vaikas, oda gelsva, plaukai raudonmedžio spalvos – kas šešias savaites trumpai pakerpami, paliekant tirštus karčiukus virš juodų antakių, – tai buvo jos tėvo Eduaro genų dovana.

– Kartais žiūriu į tave, brangioji, ir negaliu patikėti, kad aš pagimdžiau šitą vaiką! – pareiškė motina vieną iš tų retų kartų, kai eidama į operą apsilankė vaikų kambaryje. – Bet tu turi bent jau mano akis.

Kartais Emilija norėdavo išsilupti iš akiduobių gilią žydrynę ir pakeisti ją nuostabia tėvo akių riešutine spalva. Manė, kad tu-

*Puiki knyga istorinių romanų mėgėjams,
padedanti pabėgti nuo realybės.*

Library Journal

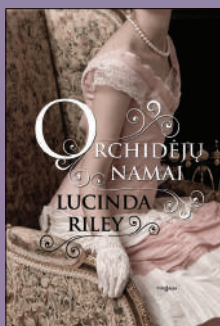

Lucinda Riley (Liusinda Raili) – britų žurnalistė, rašytoja. Baigusi aktorės karjerą, ji atsidėjo rašymui ir sulaukė sėkmės: jos romanas „Orchidėjų namai“ (lietuviškai išleido „Tyto alba“, 2012 m.) iš karto užkariavo viso pasaulio skaitytojų širdis. „Levandų sodas“ – jaudinama istorija, nė kiek nenusileidžianti „Orchidėjų namams“. Šis psichologinis jausmų romanas nukelia skaitytoją iš saulėto Provanso į dvarą Jorkšyre, iš dabarties į Antrojo pasaulinio karo metus. Tai intriguojanti dviejų šeimų istorija apie meilę, pavojų, karą. Ir apie praeitį, kuri niekur nedingsta, bet atskleista keičia ją sužinojusiųjų gyvenimus.

.....

Kadaise garsi ir turtinga prancūzų aristokratų giminė, legendinė pilis ir ilgai saugotos paslaptys. Dviejų šeimų atšakos Prancūzijoje ir Anglijoje, besiblaškančios tarp pareigos ir aistros. Ir vienintelė palikuonė, kuriai teks pakelti netikėtai užgriuvusią atsakomybę ir paslapčių naštą.

Mirus Emilijos de la Martinjer motinai, prieš dukros akis ima skleistis sudėtinga ir tragiška šeimos istorija, vedanti į Antrojo pasaulinio karo laikų Paryžių, kur Emilijos teta ir tėvas rizikavo gyvybe, išitraukę į Pasi-priešinimo judėjimą. Tačiau kas tuomet atsitiko ir kodėl apie tai paskutinė giminės moteris sužino tik dabar, kai nė vieno iš liudininkų nebėra gyvo?

ISBN 978-9986-16-988-8

TYTO ALBA

Galima pirkti tytoalba.lt